

Wrocław, 21 października 2021 roku

WK.WR.40.38.2021.P4

**Pani
Urszula Szmydyńska
Starosta Powiatu Górowskiego**

**ul. Adama Mickiewicza 1
56-200 Góra**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 29 czerwca do 30 sierpnia 2021 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Powiatu Górowskiego. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 30 sierpnia 2021 r., którego jeden egzemplarz przekazano Staroście.

Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa oraz niewykonaniem przez Starostę wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 26 października 2017 r., znak WK.WR.40.39.2017.P4 dotyczących:

- udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zgodnie z obowiązującym w Starostwie regulaminem – wniosek nr 2;
- przestrzegania przepisów ustawy z 29 września 1994 r. rachunkowości, w szczególności w zakresie ujmowania wypłat gotówki w księgach rachunkowych w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy – wniosek nr 4f;
- przestrzegania przepisów rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązującej w Starostwie dokumentacji w sprawie przyjętych zasad rachunkowości, w szczególności w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych na koncie: 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, stosowanie do opisu konta – wniosek nr 5;
- przestrzegania przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w szczególności w zakresie sporządzania oraz podawania do publicznej wiadomości

wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem/dzierżawę, stosownie do postanowień art. 35 ust. 1 ustawy – wniosek nr 10;

- objęcia większym nadzorem zagadnień związanych z obrotem nieruchomościami stanowiącymi zasób Powiatu jak i Skarbu Państwa oraz egzekwowania od najemców/dzierżawców należności z tytułu opłat czynszowych w ramach funkcjonujących w Starostwie Powiatowym w Górze procedur kontroli zarządczej – wniosek nr 17.

Niewykonanie wniosków pokontrolnych w ww. zakresie świadczy o niedostatecznej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., obecnie Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.). Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Powiatu Górowskiego nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Ustalenia ogólnie-organizacyjne

Wbrew postanowieniom § 9 ust. 2 w związku z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz.U. z 2015 r. poz. 1480, obecnie Dz.U. 2018 r. poz. 506) plan audytu na 2019 rok nie został podpisany przez kierownika jednostki (Starostę) natomiast plan audytu na 2020 rok nie został podpisany zarówno przez audytora, któremu zlecono jego sporządzenie jak i przez Starostę.

Wbrew postanowieniom art. 283 ust. 5 powołanej ustawy o finansach publicznych, § 12 ust. 1 w związku z § 3 ust. 2 powołanego rozporządzenia w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu oraz § 1 zawartej z audytorem wewnętrznym (podmiot zewnętrzny) umowy z 14 stycznia 2019 r., audytor wewnętrzny nie sporządził do końca stycznia 2021 r. sprawozdania z wykonania planu audytu za 2020 rok. Natomiast wbrew postanowieniom zawartym w § 1 umowy z 14 stycznia 2019 r., audytor wewnętrzny (podmiot zewnętrzny), któremu zlecono przeprowadzenie 8 „zadań zapewniających” (4 zadania w 2019 r. i 4 zadania w 2020 r.) faktycznie dostarczył dokumentację z przeprowadzenia 6 „zadań zapewniających”.

Pomimo nie wykonania w całości przedmiotu umowy, Powiat Górowski wypłacił audytorom wewnętrznym (dwa podmioty zewnętrzne), którym zlecono wykonanie audytu wewnętrznego w latach 2019-2020 pełną kwotę umownego wynagrodzenia, tj. odpowiednio: 2.000 zł oraz 26.000 zł. Taki stan rzeczy świadczy o nieprzestrzeganiu postanowień umownych.

Zamawiający wbrew postanowieniom art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych nie podjął działań w zakresie ustalenia przypadających Powiatowi Górowskiemu należności pieniężnych, z tytułu kar umownych oraz nie podjął w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do

wykonania zobowiązania. Dopiero w trakcie kontroli, mając na uwadze postanowienie § 6 ww. umów, naliczono i wyegzekwowano od audytorów kary za nienależyte wykonanie umowy, w wysokości 5% wynagrodzenia brutto, tj. odpowiednio: 100 zł oraz 1.300 zł.

Wyboru wykonawców usługi polegającej na przeprowadzeniu audytu wewnętrznego w 2019 r. i 2020 r. dokonano z naruszeniem procedur określonych w obowiązującym w tym okresie Regulaminie udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych, wprowadzonym zarządzeniem Starosty nr 4/2016 z 25 lutego 2016 r., tj. komórka wnioskująca o udzielenie zamówienia przed wszczęciem procedury nie dokonała szacowania wartości zamówienia z należytą starannością. W notatce służbowej za przesłankę odstąpienia od stosowania reguł opisanych w powołanym Regulaminie udzielania zamówień publicznych wskazano, iż wartość zamówienia była poniżej limitu określonego w § 1 pkt 2 Regulaminu tj. poniżej 4.000 euro gdy faktycznie, przyjmując kwotę wynagrodzenia netto określoną w zawartych z audytorami wewnętrznymi umowach, wynosiła łącznie 5.279,64 euro.

W obowiązujących w okresie objętym kontrolą upoważnieniach w sprawie wydawania indywidualnych decyzji administracyjnych (100%) w podstawie prawnej nie powołano art. 268a ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm., obecnie Dz.U. z 2021 r. poz. 735), zgodnie z którym „Organ administracji publicznej może upoważniać, w formie pisemnej, pracowników obsługujących ten organ do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, a także do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem.” W trakcie kontroli Starosta wydał nowe upoważnienia w sprawie wydawania indywidualnych decyzji administracyjnych, w których powołano prawidłową podstawę prawną.

Księgowość i sprawozdawczość

Na koncie analitycznym 201/004/00000/0000/00 o nazwie „Rozrachunki jednorazowe” ewidencjonowano rozrachunki z różnymi kontrahentami (w 2020 r. obroty Wn wyniosły 96.598,21 zł, obroty Ma 96.649,68 zł), co było niezgodne z opisem konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zawartym w Zakładowym Planie Kont stanowiącym załącznik do obowiązującej polityki rachunkowości, z którego wynika, że ewidencja szczegółowa powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.

Odprowadzaną gotówkę z kasy Starostwa do banku ujmowano w raportach kasowych w innych dniach niż została odprowadzona, co było niezgodne z § 9 obowiązującej w jednostce Instrukcji kasowej, zgodnie z którym „Wszystkie dowody kasowe dotyczące wpłat i wypłat gotówki, dokonywanych w danym dniu powinny być w tym dniu wpisane do raportu kasowego” oraz naruszało art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości

(Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 351, obecnie Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.).

Kwotę 3.453.840 zł wynikającą z umowy nr ZP.272.6.1.2020 z dnia 14 lipca 2020 r. ujęto na koncie pozabilansowym 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” w dniu 20 listopada 2020 r. (po otrzymaniu faktury VAT nr F-06/11/2020) co było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta pozabilansowego 998 określonymi w zasadach (polityce) rachunkowości jednostki.

Wydatki budżetowe

W 3 na 4 zamówieniach publicznych objętych kontrolą, szacowania wartości zamówienia dokonano z naruszeniem zasady określonej, odpowiednio:

- w art. 32 ust. 1 oraz art. 34 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1843), zgodnie z którymi „Podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością” (art. 32 ust. 1 ustawy) oraz „Podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest łączna wartość zamówień tego samego rodzaju: udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, albo, których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie” (art. 34 ust. 1 ustawy) – dotyczy zamówień publicznych: pn. „Zimowe utrzymanie dróg powiatowych w sezonie zimowym 2019/2020” – zamówienie nr ZP.272.9.2019 oraz pn. „Kompleksowa obsługa bankowa budżetu Powiatu Górowskiego oraz jednostek organizacyjnych Powiatu przez okres 4 lat” – zamówienie nr ZP.272.8.1.2020;
- w art. 28 oraz art. 35 ust. 1 ustawy z 11 września 2020 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019, Dz.U. z 2021 r. poz. 1129), zgodnie z którymi „Podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług, ustalone z należytą starannością” (art. 28 ustawy) oraz „Podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest: rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień tego samego rodzaju, udzielonych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym lub roku obrotowym, z uwzględnieniem zmian ilości lub wartości zamawianych usług lub dostaw, które mogły wystąpić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia, albo łączna wartość zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie.” (art. 35 ust. 1 ustawy)

– dotyczy zamówienia publicznego pn. „Wykonanie i sukcesywna dostawa tablic rejestracyjnych dla potrzeb Wydziału Komunikacji i Dróg Starostwa Powiatowego w Górze” – zamówienie nr ZP.272.2.2021.

I tak w przypadku zamówienia publicznego:

- nr ZP.272.9.2019 - podstawą szacowania wartości zamówienia były kwoty wynikające z zawartych z ostatnich 3 lat umów, tj. w latach 2016-2018. Łączna wartość umów z ostatnich trzech lat wynosiła 1.772.900 zł natomiast wydatki wykonane kształtowały się na poziomie 901.220,96 zł. Do szacowania przyjęto kwotę 1.488.369,91 zł stanowiącą umowną wartość netto. Następnie wyliczona została średnia arytmetyczna co dało kwotę 496.123,30 zł co stanowiło równowartość 115.064,43 euro. Kwota ta przyjęta została jako szacunkowa wartość zamówienia, które miało być realizowane w okresie zimowym 2019/2020;
- nr ZP.272.8.1.2020 – podstawą szacowania wartości zamówienia była cena z 2016 r. (wartość oferty złożonej do postępowania przetargowego przeprowadzonego w 2016 r. na obsługę bankową budżetu Powiatu Górowskiego oraz jednostek organizacyjnych Powiatu przez okres 4 lat oraz udzielenie kredytu w rachunku bieżącym w latach 2016-2020) w wysokości 427.684,16 zł powiększona o 10%, co ostatecznie dało kwotę 470.452,58 zł (109.110.69 euro);
- nr ZP.272.2.2021 – szacowanie wartości zamówienia nastąpiło poprzez wystąpienie do trzech podmiotów świadczących usługi w zakresie produkcji i dostawy tablic rejestracyjnych o skalkulowanie ceny ofertowej na podstawie dołączonego formularza szacowania wartości zamówienia, w którym wskazano szacunkowe ilości poszczególnych rodzajów tablic. W związku z tym, iż tylko jedna firma odpowiedziała, przesyłając swoją ofertę cenową na kwotę 137.820 zł netto, kwota ta została przyjęta jako szacunkowa wartość zamówienia.

Zastosowane przez Zamawiającego metody szacowania wartości nie miały jednak negatywnego wpływu na przyjęte przez Zamawiającego procedury udzielenia ww. zamówień publicznych.

Z informacji zawartych w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia opublikowanym w BZP pod nr 510087247-N-2020 z 21 maja 2020 r. wynikało, iż postępowanie przetargowe pn. „Kompleksowa obsługa bankowa budżetu Powiatu Górowskiego oraz jednostek organizacyjnych Powiatu przez okres 4 lat oraz udzielenie kredytu w rachunku bieżącym w latach 2020-2024” – zamówienie nr ZP.272.8.2020 wszczęte na podstawie ogłoszenia o zamówieniu opublikowanym na stronie internetowej oraz w BZP pod nr 541139-N-2020 z 19 maja 2020 r., zostało unieważnione na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp ze względu na wystąpienie istotnych zmian okoliczności powodujących, że prowadzone

postępowanie nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć. W złożonym na tą okoliczność wyjaśnieniu Wicestarosta jako przesłankę przemawiającą za unieważnieniem przedmiotowego postępowania przetargowego wskazał fakt, iż zaciąganie kredytu w rachunku bieżącym nie leży w interesie Zamawiającego ze względu na program naprawczy powiatu górowskiego, który obowiązuje j.s.t. Z podjętej przez Radę Powiatu Górowskiego uchwały nr XV/107/2020 z 14 stycznia 2020 r. w sprawie budżetu na 2020 r. wynikało jednak, iż Rada w § 3 uchwały określiła limity z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych, łącznie do kwoty 1.500.000 zł, na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu oraz upoważniła Zarząd do zaciągania zobowiązań z tego tytułu do łącznej wartości 1.500.000 zł. W tym przypadku nie wystąpiła zatem obligatoryjna (przy unieważnieniu postępowania) przesłanka polegająca na „nieprzewidywalności”.

Wbrew postanowieniom dotyczącym podpisania z wykonawcą umowy, zawartym w siwz, Zamawiający z DNB Bank Polska S.A., tj. z bankiem, którego oferta w postępowaniu przetargowym na realizację zamówienia publicznego pn. „Kompleksowa obsługa bankowa budżetu Powiatu Górowskiego oraz jednostek organizacyjnych Powiatu przez okres 4 lat” wybrana została za najkorzystniejszą (dotychczasowy bank prowadzący obsługę bankową budżetu Powiatu), zawarł 29 czerwca 2020 r., odpowiednio:

- aneks do umowy zintegrowanej dla klientów instytucjonalnych obsługiwanych w systemie MIDAS z 17 czerwca 2014 r. obejmującej swoim zakresem warunki i zasady obsługi rachunków bankowych Powiatu Górowskiego;
- oraz
- aneks do umowy zintegrowanej dla klientów instytucjonalnych obsługiwanych w systemie MIDAS z 3 czerwca 2016 r. obejmującej swoim zakresem warunki i zasady obsługi rachunków bankowych Starostwa Powiatowego w Górze.

Wystąpiły przypadki, w których zapłata zobowiązań następowała po umownych terminach a tym samym z naruszeniem zasady określonej w art. 44 ust. 3 pkt 3 powołanej ustawy o finansach publicznych. I tak w ramach:

- umowy z 11 lipca 2011 r. zawartej z BRE Bankiem Hipotecznym S.A. w sprawie warunków przejęcia zobowiązań Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Górze w likwidacji wynikających z Umowy kredytu nr 07/0123 z 7 sierpnia 2007 r. - rata w wysokości 55.000 zł plus odsetki w wysokości 15.141,75 zł z terminem do 20 czerwca 2018 r. została zapłacona 21 czerwca 2018 r. - 1 dzień po umownym terminie;
- umowy o wstąpienie w Prawa Zaspokojonych Wierzycieli nr 1557/114/2014 z 22 grudnia 2014 r. zawartej z DNB Bank Polska S.A. z Warszawy wraz z aneksami - rata w wysokości 80.000 zł z terminem do 31 marca 2019 r. została zapłacona, odpowiednio: kwota 30.000 zł

plus odsetki 71.463,70 zł – 29 marca 2019 r. oraz 50.000 zł – 4 kwietnia 2019 r. - 4 dni po umownym terminie. Z tytułu dokonania spłaty części raty po umownym terminie Bank obciążył Powiat odsetkami w wysokości – 46,91 zł;

- umowy dotacji nr 1/2018 z 13 grudnia 2018 r., po terminie określonym w § 3 umowy dokonano przelewu VI transzy dotacji (2 dni opóźnienia) natomiast w przypadku umowy dotacji 1/2020 z 14 grudnia 2020 r. po terminie określonym w § 3 umowy dokonano przelewu III transzy dotacji (7 dni opóźnienia).

Gospodarka nieruchomościami

W przypadku sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 9 położonego przy ulicy Osiedle Kazimierza Wielkiego w Górze wraz z pomieszczeniem przynależnym stanowiącej własność Powiatu, protokół uzgodnień sporządzono 4 marca 2021 r., tj. przed upływem 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu, czyli przed terminem, o którym mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.). Przedmiotowy wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży nie zawierał również informacji o terminie do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, tymczasem zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 12 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży podaje się m.in. termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2.

W 2 przypadkach (4 objęte kontrolą) procedury oddania w najem nieruchomości stanowiących własność Powiatu (lokal użytkowy o powierzchni 12,04 m² oraz lokal użytkowy o powierzchni 49,14 m² położone w Górze przy ul. Armii Polskiej 8) wykaz nieruchomości nie zawierał oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru, co było niezgodne z postanowieniami art. 35 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Wystąpiły również przypadki nieprzestrzegania postanowień art. 35 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którymi „Właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, przekazuje wykaz wojewodzie, w celu jego zamieszczenia na stronie podmiotowej wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres 21 dni. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość”. I tak: w przypadku oddania w najem lokalu użytkowego o powierzchni 12,04 m² położonego w Górze przy ul. Armii Polskiej 8 wykaz nieruchomości został zamieszczony na stronie internetowej Starostwa 8 dni przed podpisaniem umowy z najemcą. Natomiast w przypadku nieruchomości stanowiących własność Powiatu oddanych w najem (lokal użytkowy o powierzchni

10,26 m² oraz lokal użytkowy o powierzchni 36,94 m² położone w Górze przy ul. Armii Polskiej 8) nie sporządzono, a w konsekwencji nie podano do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem. Wykazu nie sporządzono również w przypadku 6 nieruchomości Skarbu Państwa (100% próby objętej kontrolą), oddanych przez Starostę w najem. Natomiast w przypadku nieruchomości przeznaczonej do oddania w najem pomimo zmian dokonanych uchwałą Zarządu nr 42/2021 z 28 maja 2021 r. (zmiany dotyczyły zarówno numerów wynajmowanych pomieszczeń z 14, 22, 26 na 21, 22, 26, jak również ich powierzchni z 46,10 m² na 46,63 m²) nie sporządzono nowego wykazu.

W 3 na 4 objętych kontrolą umowach najmu lokali użytkowych położonych w Górze przy ul. Armii Polskiej 8 o powierzchni: 12,04 m², 10,26 m², 36,94 m² wbrew postanowieniom § 8 pkt 2 uchwały nr XVI/99/12 Rady Powiatu Górowskiego z 14 maja 2012 r. w sprawie ustalenia zasad zarządu mieniem Powiatu Górowskiego w zakresie wynajmu i dzierżawy lokali użytkowych, gruntów i czynszów najmu lub dzierżawy, brakowało zapisów w zakresie corocznej waloryzacji stawek czynszu, co w konsekwencji skutkowało tym, iż określone w umowach stawki czynszu dla ww. lokali użytkowych nie były corocznie waloryzowane.

Wbrew postanowieniom Statutu Powiatu Górowskiego przyjętego uchwałą Rady nr 1/III/99 z 29 stycznia 1999 r. ze zm. (§ 60 ust. 1 Statutu) oraz uchwałą Rady nr XXV/185/2021 z 13 kwietnia 2021 r. (§ 52 ust. 1 Statutu) Zarząd podejmując na posiedzeniach decyzje o umorzeniu opłat czynszowych oraz o zastosowaniu ulg w zapłacie opłat czynszowych w związku z pandemią SARS-COV2, nie podejmował w tych sprawach stosownych uchwał.

Wystąpiły 2 przypadki, w których Zarząd przed zawarciem kolejnej umowy najmu z tym samym najemcą nie uzyskał stosownej zgody Rady Powiatu Górowskiego wbrew postanowieniom art. 12 pkt 8 lit. a) ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1868, Dz.U. z 2019 r. poz. 511, obecnie Dz.U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.). Dotyczyło to umowy najmu: lokalu użytkowego o powierzchni 10,26 m² oraz lokalu użytkowego o powierzchni 36,94 m² położonych w Górze przy ul. Armii Polskiej 8 (Rada Powiatu Górowskiego nie określiła zasad w zakresie najmu lokali użytkowych w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość).

W przypadku 6 na 8 objętych kontrolą umów najmu nieruchomości Skarbu Państwa (5 umów zawartych z dotychczasowymi najemcami i jedna nowa umowa najmu zawarta na okres powyżej 3 lat), wbrew postanowieniom art. 23 ust. 1 pkt 7a powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, przed ich zawarciem nie uzyskano wymaganej zgody Wojewody Dolnośląskiego.

Wystąpiły 2 przypadki, w których zastosowana w umowie najmu stawka czynszu została zaniżona w stosunku do stawek przyjętych w zarządzeniu nr 7/2018 Starosty Górowskiego

z 22 marca 2018 r. w zakresie ustalania minimalnych stawek czynszu za dzierżawione, wynajmowane i oddawane w odpłatne użytkowanie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa. I tak: w umowie najmu z 25 sierpnia 2020 r. lokalu o powierzchni 226,16 m² położonego w Górze przy ul. Tadeusza Kościuszki 4 ustalony miesięczny czynsz w kwocie 751,07 zł został zniżony o kwotę 379,73 zł, tj. powinien wynosić 1.130,80 zł, oraz w umowie najmu z 2 grudnia 2020 r. lokalu o powierzchni 131 m² położonego w Górze przy ul. Tadeusza Kościuszki 4 ustalony miesięczny czynsz w kwocie 433,87 zł został zniżony o 221,13 zł, tj. powinien wynosić 655 zł.

Najemcy lokalu o powierzchni 131 m² (umowa z 10 czerwca 2019 r.) nie naliczono a w konsekwencji nie dochodzą od niego czynszu za najem za okres od 1 września do 31 października 2020 r. w łącznej wysokości 867,74 zł natomiast najemcy lokalu o pow. 226,16 m² (umowa z 25 sierpnia 2020 r.) nie naliczono a w konsekwencji nie dochodzą czynszu za najem za okres od 25 do 31 sierpnia 2020 r. w kwocie 169,60 zł.

W 3 na 8 objętych kontrolą umów najmu nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa nie naliczono najemcom odsetek za opóźnienia w płatności czynszów (umowa z 10 czerwca 2019 r. - pomieszczenie o pow. 53 m², umowa z 10 czerwca 2019 r. - pomieszczenie o pow. 131 m² oraz umowa z 25 sierpnia 2020 r. - pomieszczenie o pow. 226,16 m²).

Powyższe świadczy o nienależytym stosowaniu, odpowiednio: przez Zarząd (w przypadku najmu nieruchomości stanowiących własność Powiatu) oraz Starostę (w przypadku najmu nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa) zasad określonych w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi „Jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania”.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia, w tym związane z obrotem nieruchomościami stanowiącymi zasób Powiatu jak i Skarbu Państwa oraz występowaniem przypadków nieegzekwowania od najemców/dzierżawców należności z tytułu opłat czynszowych, świadczą o niedostatecznej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Starosta na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz na podstawie art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik i Główna Księgowa Starostwa na podstawie art. 54

ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresem czynności pracownicy merytoryczni Starostwa.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Staroście, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Wskazywanie w upoważnieniu do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, a także do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem, udzielanym przez Starostę, odpowiedniej podstawy prawnej, a w szczególności art. 268a ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.).
2. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz.U. 2018 r. poz. 506), w szczególności w zakresie podpisywania zarówno przez audytora wewnętrznego jak i kierownika jednostki (Starostę) planu audytu wewnętrznego, stosownie do § 9 ust. 2 w związku z § 3 ust. 2 rozporządzenia.
3. Przestrzeganie przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie zasad ewidencjonowania operacji gospodarczych w księgach Starostwa na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” oraz koncie pozabilansowym 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”.
4. Ujmowanie wypłat gotówki z kasy Powiatu w księgach rachunkowych w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do obowiązującej w jednostce Instrukcji kasowej oraz zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217).
5. Udzielanie zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129), zgodnie z obowiązującym w Starostwie Regulaminem udzielania zamówień publicznych o wartości mniejszej niż kwota 130 000 zł netto w Starostwie Powiatowym w Górze, wprowadzonym zarządzeniem Starosty nr 33/2021 z 6 lipca 2021 r.

6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo, zgodnie z zasadami określonymi w art. 28 oraz art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy;
 - b) unieważniania przez Zamawiającego postępowań o udzielenie zamówienia wyłącznie w przypadku wystąpienia istotnych zmian okoliczności powodujących, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, stosownie do art. 255 pkt 5 ustawy.
7. W przypadku niewywiązania się Wykonawców z umowy lub nienależytego wykonania umowy podejmowanie działań w zakresie naliczenia i wyegzekwowania od Wykonawców kar umownych, stosownie do zapisów zawartych umów.
8. Przestrzeganie zapisów zawartych w specyfikacji warunków zamówienia, w szczególności w zakresie zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego z wykonawcą, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą.
9. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) ustalania przypadających Powiatowi należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowe podejmowanie w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy;
 - b) dokonywania wydatków w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy;
 - c) zapewnienia funkcjonowania w Starostwie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, stosownie do postanowień art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy;
 - d) egzekwowania od audytora wewnętrznego obowiązku sporządzenia przez niego sprawozdania z wykonania planu audytu za rok poprzedni oraz jego przedłożenia kierownikowi jednostki w terminie do końca stycznia następnego roku, stosownie do art. 283 ust. 5 ustawy oraz § 12 ust. 1 w związku z § 3 ust. 2 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz.U. z 2018 r. poz. 506).
10. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.) w szczególności w zakresie:
 - a) uzyskiwania wymaganej zgody wojewody w przypadku zawierania umów najmu/dzierżawy, nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa,

- z dotychczasowymi najemcami oraz w przypadku umów zawieranych na okres powyżej 3 lat, stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 7a ustawy;
- b) wyznaczanie terminu sprzedaży nieruchomości po upływie terminu określonego w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy;
 - c) sporządzania oraz podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w najem/dzierżawę zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy;
 - d) zamieszczania w wykazie nieruchomości, oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości jak również terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 zgodnie z postanowieniami art. 35 ust. 2 pkt 1 i pkt 12 ustawy.
11. Podejmowanie przez Zarząd Powiatu Górowskiego decyzji w sprawie zastosowania ulg i umorzeń czynszów poprzez podjęcie uchwał w tym zakresie, stosownie do postanowienia § 52 ust. 1 Statutu Powiatu Górowskiego przyjętego uchwałą Rady Powiatu Górowskiego nr XXV/185/2021 z 13 kwietnia 2021 r.
 12. Przestrzeganie postanowień uchwały nr XVI/99/12 Rady Powiatu Górowskiego z 14 maja 2012 r. „w sprawie ustalenia zasad zarządu mieniem Powiatu Górowskiego w zakresie wynajmu i dzierżawy lokali użytkowych, gruntów i czynszów najmu lub dzierżawy”, w szczególności w zakresie waloryzacji czynszów.
 13. Przestrzeganie przepisów ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.), w szczególności w zakresie uzyskania przez Zarząd zgody Rady Powiatu Górowskiego, na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy/najmu nieruchomości z dotychczasowym najemcą (do czasu określenia przez Radę Powiatu Górowskiego zasad w zakresie najmu lokali użytkowych w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość), stosownie do art. 12 pkt 8 lit. a) ustawy.
 14. Ustalanie w umowach najmu stawek czynszu najmu dla nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa zgodnie ze stawkami określonymi w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 21/2021 r. Starosty Górowskiego z 9 kwietnia 2021 r. w zakresie ustalania minimalnych stawek czynszu za dzierżawione, wynajmowane i oddawane w odpłatne użytkowanie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa.
 15. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o skutkach, w tym finansowych związanych z naliczeniem:
 - a) najemcom lokali położonych w Górze przy ul. Tadeusza Kościuszki 4 o powierzchni odpowiednio: 226,16 m² (umowa najmu z 25 sierpnia 2020 r.) oraz o powierzchni

131 m² (umowa z 2 grudnia 2020 r.) stawek czynszu najmu, zgodnie ze stawkami czynszu określonymi w załączniku nr 1 do zarządzeń Starosty Górowskiego: nr 7/2018 z 22 marca 2018 r. oraz nr 21/2021 r. z 9 kwietnia 2021 r.;

- b) od najemców nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa czynszu, z tytułu odpowiednio: najmu lokalu o powierzchni 131 m² (umowa z 10 czerwca 2019 r.) za okres od 1 września do 31 października 2020 r. w łącznej wysokości 867,74 zł oraz najmu lokalu o powierzchni 226,16 m² (umowa z 25 sierpnia 2020 r.) za okres od 25 do 31 sierpnia 2020 r. w kwocie 169,60 zł;
- c) odsetek za opóźnienia w płatności czynszów z tytułu najmu nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, tj. lokalu o powierzchni 53 m² - umowa najmu z 10 czerwca 2019 r., lokalu o powierzchni 131 m² - umowa najmu z 10 czerwca 2019 r., lokalu o powierzchni 226,16 m² - umowa najmu z 25 sierpnia 2020 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Ryszard Wawer
Przewodniczący Rady Powiatu Górowskiego